

9/5

BARRÈS SÄGER ADJÖ

SISTA DELEN av Maurice Barrès berömda anteckningar — Mes Cahiers, fjortonde delen — har nyligen utkommit, och därmed är, såvitt man vet, publiceringen av hans verk, 34 år efter hans död, avslutad. Det nya bandet bjuder inte på mycket av intresse ens för den Barrèsbitne. Under de senare åren blev hans snabbt nedkastade anteckningar om samtal, läsning och tankar ännu mera rapsodiska än tidigare, och det finns i denna del få anekdoter och fantasier som lyser upp de många ledsamma sidorna. Balansgången mellan den tro som "skulle ge hans tanke vingar" och den rena nihilismen fortsätter, men den verkar på en gång trött och rutinerad. "Med alla dessa lager av passion och nihilism, och av passion ännu en gång, som utgör vårt djupare liv och genom vilka brinnande och iskalla skrik bryter igenom, hur skall vi lära känna vårt verkliga jag?" Det är en bra formulering, men det finns inte många av den klassen. Att vackla mellan en lidelsefull åskådning eller myt — nationalismen, traditionen, "jorden och de döda" — och skepticisomens bitterhet kunde vara ett behag i yngre och vitalare år; sextiåringen synes, rimligt nog, ha blivit uttråkad av genren. Ändå blir man gripen ibland; det finns en glöd och en sorg hos Barrès som inte kan glömmas.

HERBERT TINGSTEN

10/5

De frikyrkliga och radion

Frikyrkliga samarbetskommitténs radioutsnitt har i skrivelse till radiochefen framfört önskemål om att mera radiotid skall ägnas åt religiösa frågor. Det är möjligt att vissa jämkningar och kompletteringar är rimliga, men det bör understrykas att redan nu de religiösa riktningarna är mycket starkt företrädade i radioprogrammen. Av det talade ord som utgår från radion kommer omkring 10 procent från religiöst håll och innebär nästan genomgående en direkt religiös propaganda. Att de skilda religiösa grupperna i vårt land får framträda i radion i stor omfattning är helt naturligt, men man måste ställa sig tvivlande till kravet på en generell ökning av deras radiotid. Det bör i det sammanhanget ihågkommas att allmänna diskussioner rörande tros- och kyrkofrågor där även icke religiösa får komma till tals är ytterst sällsynta. Det vore ett välkommet uttryck för tolerans hos de religiösa riktningarna om de i stället för att begära ökad tid för sig själva krävde en ökad tid för debatt i dessa ämnen. Det krav som framföres om att ett par nya tjänstemän — som tydligen förutsättes skola vara religiösa propagandister — skulle anställas i Radiotjänst kan under inga förhållanden anses vara starkt grundat.

Det finns några sätser i framställningen som är rätt olustiga. Det sägs att man vill "på allt sätt bidra till en positiv uppskattning av Radiotjänsts strävan på detta område liksom på övriga kulturområden. Därför vill utskottet inte bidra till att stärka de missnöjesyttringar, som på vissa håll siktar mot en förstärkning av med Radiotjänst konkurrerande programföretag. Inte heller önskar radioutsnittet ha karaktären av en pressure group, fastän det är väl bekant att betydande lyssnargrupper står bakom här anförda önskemål." Dessa sätser kan inte gärna tolkas på annat sätt än att det frikyrkliga radioutsnittet i förtäckt form och under camouflerande vänlighet hotar med att mobilisera missnöje med Radiotjänst om inte deras anmaningar blir följda; helt i överensstämmelse med denna linje står påståendet att man inte vill

uppträda som en pressure group samtidigt som det varnande talar om att man har betydande lyssnargrupper bakom sig.

Det finns slutligen anledning att betona att den religiösa propagandan i radion ofta är oförlåtligt dålig såväl till form som till innehåll. Förvisso finns det många undantag; en del präster, frikyrkopredikanter och lekmän har stor förmåga att levandegöra sin åskådning för lyssnarna. Men det finns alltför många morgonandakter som är platta, aggressiva eller irriterande enfaldiga. Det vore bättre om de religiösa grupperna strävade att höja kvaliteten på sina representanters insatser i radion än att verka för en väsentlig ökning av den tid som står till deras förfogande.